

LÉVAI HIRLAP

Társadalmi-, Szépirodalmi- és Közgazdasági hetilap.

A Barsvármegyei Községi és Körjegyzők Egyesületének hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal hová
s lapba szánt kéziratok, hirdetések,
előfizetési díjak küldendők:
LÉVA KAZINCZY-UTCZA, 2. SZÁM.

Előfizetési ár:
Egész évre K. 5.
Fél évre 2.50
Negyed évre 1.25
Egyes példány 10 filleret kapható:
SCHULCZ IGNACZ LAPTULAJDÓSNAL.

Nyilttéri közlemények soronként 50 fill.
Hirdetések egyezség szerint.
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.
Szerkesztőségi telefon szám 24.

Vetőmaginség.

Az idei tavasszal, ha csak okos intézkedésekkel elejét nem veszik a bajnak, olyan veszedelmek zúdulnak az országra, amelynek hatását ma még kiszámítani sem lehet. Vetőmaginséggel állunk szembe, amelynek már ősszel is jelentkezett a szomorú következménye, nevezetesen az ország egyes vidékein a szántóföldnek jelentékeny része betvetetlen maradt, s így is fog maradni, ha az inséges vidékek valami módon nem juthatnak hozzá vetőmaghoz.

A vetőmaginség okai eléggé ismeretesek. A múlt esztendő egyáltalán nem volt alkalmas vetőmag termelésre. Augusztus elejétől késő őszig szakadatlanul esett az eső s így a felvidéken, ahol jóval később takarítják be a termést, részint lábon, részint learatva megázott a gabona, ily körülmények között azt vetőmagnak felhasználni nem lehet. Jórészen ez az oka annak, hogy a felvidéki vármegyékben már őszkor sem tudták, különösen a kiscgazdák bevetni a gabonatermő földeket, nem volt vetőmag és a kiscgazdák leg többjének ma sincs vetőmagja.

Itt tehát segítségre van szükség. Országos bajról lévén szó, csakis a kormánytól várhat a gazdaközönség segítséget, a társadalmi munka itt legfeljebb abból áll, hogy a gazdátársadalom különböző testületei a vármegyei gazdasági egyesületek, a gazdakörök és a szövetkezetek egy-

szinte a földmivelésügyi miniszterium kirendeltségei sürgősen írják össze, hogy egyes községekben mennyi vetőmagra van szükség, aztán gondoskodják annak beszerzéséről s ossza ki azt az inségesek között, de természetesen úgy, hogy ebből nagy anyagi megterheltes, főleg a kiscgazdákra nézve ne származzék. Tudni kell ugyanis azt, hogy a kiscgazdáknak éppen a tavaszi munkálatok idején van a legkevesebb pénzük. Sajnos, de úgy van, hogy a legtöbb kiscgazda tavasszal képtelen megfizetni a vetőmag árát, azt tehát vagy elő kell valahonnan teremteni, ami szintén igen nehéz dolognak látszik, mert hiszen ma még a teljesen hitelképes egyének is hasztalan fordulnak a pénzintézetekhez kölcsönért.

Célravezető megoldásnak látszik az is, ha a kormány a kiscgazdák hitelszervezeteit, az országban immár nagy számmal működő hitel és fogyasztási szövetkezeteket látja el megfelelő anyagi segítséggel, amelyek aztán a kormány segítségével beszerezhetnék a vetőmagot s azt kölcsönképpen kiosztanák az arra rászoruló gazdák között. Ez a mód nézetünk szerint a leghelyesebb. Ne a kormány adjon kölcsönt, hanem azok a hitelszervezetek, amelyeknél a kiscgazdák érdekelve vannak. Ez azért is célszerű, mert így apró részletekben törlesztheti a gazda a vetőmag árát, míg ha az államnak tartozik azzal, a részletfizetéses kedvezménytől elesik, hi-

szén az államnak milliókba kerülne pusztán az, ha olyan szervezeteket állítana fel, amelyek a részleteket beszedik és elkönnyelik.

Eddig még csak a beregvármegyei gazdasági egyesületről tudjuk, hogy vetőmagot kérelmezett a kormánytól. Itt az ideje, hogy a gazdátársadalom többi szervezetei is megmozduljanak, nehogy akkor menjenek deputációk a földmivelésügyi miniszterhez, amikor az állami birók és a magánosok kezén lévő mintagazdaságok vetőmagkészlete elfogyott, amikor már beköszöntött a tavaszi munkálatok ideje is. Tessék a gazdátársadalmi testületeknek sürgősen foglalkozni e kérdéssel, amíg a dolog nem lesz késő, amíg lehet a bajon segíteni. Tudjuk nagyon, jól, mit jelent az országra nézve ha csak 10—15 millió métermázsával kevesebb gabona terem is. Jelenti a drágaság fokozódását, a kenyér árának az emelkedését s az ennek nyomában járó szociális bajok egész özönét. Márpedig ha az ország egyes vidékeinek kellő időben nem lesz tavaszi vetőmagja, igen sok föld marad betvetetlen, s így természetesen gabonából kevesebb is fog teremni. A hiányt aztán pótolni kell s akkor teljes aktualitással léphet fel a buzabehozatal kérdése is, márpedig ettől tudomásunk szerint fázik és pedig méltán fázik mindenki az egész országban.

Ismételjük, ma még valahogy ki lehet a fenyegető veszedelmet kerülni, de csak úgy, hogy ha hama-

Csemege, fűszerárak
és cukorkák

Valódi prágai sonkák
élő dunai és balatoni
halak

déli gyümölcs, tea, rum, libőv, pezsgő,
palack bor óriási választékban kapható

Kertész Lajos
fűszer és csemege kereskedésében
Léván.

rosan döntő lépés történtik ez ügyben. A börze már is érzi a készülő veszedelmet, a gabonaárak mód nélkül emelkednek, amit különben előidéző az is, hogy az őszi vetés egyrésze nagyon gyöngén áll. Ez csak tetézi a bajt, amely teljes nagyságában akkor fog igazán jelentkezni, ha nem gondoskodunk idejében vetőmagról.

Nyelvtisztogatás.

A porosz képviselőház ügyrendjével és házszabályaival foglalkozó bizottság javaslatot készített arról, hogy már az egyes képviselők szónoklatait nem is lehet hivatalosan megfésülni, legalább a porosz képviselőház hivatalos megnyilatkozásaiból: az elnöki kijelentésekből, a Ház naplójából és a törvényszövegekből száműzzék a nem tiszta német szavakat és szólásokokat.

Egy kevés kárórommel kell tudomásul vennünk azt, hogy erre szükség van, hogy nemcsak a szegény, idegen fajok és idegen beszédű népek közé beékelte magyar nyelvünk szorult rá az ilyen tisztogatásra, hanem a német nyelv is. Holott a német nyelv rengeteg nagy, egységes nyelvtérletben fekszik meg Európa közepét s a német nyelv olyan gazdag szavakban, hogy ugyanarra az egy fogalomra négy-öt hasonló és egyenértékű kifejezése van. A mi magyar nyelvünket a germanizmusok fenyegetik. Egész középsztályunk számára a német nyelv jelenti a világnyelvet. A mi számunkra a német sajtó, a német tudományos irodalom a legkönyebben és legolcsóbban hozzáférhető. Magát a fővárost, Budapestet is az utolsó évtizedek fáradtságok munkájával kellett elhódítani a né-

metségtől. Az európai kultúra, a világműveltség közvetítője a mi számunkra, már hosszú idő óta és még hosszú ideig a német, nem csoda hát, hogyha ezen a kultúrán rajta ragad a germán bélyeg és nem csoda, hogyha az új és új fogalmak jelzéséhez nehezen és csak lassu törődéssel simuló nyelv az új fogalmakhoz már készen veszi át a németben kicsiszolt és formát kapott szavakat.

A német nyelvnek a latin szavakkal van hasonló baja. Hasonló okból, mint minálunk a német szavakkal: a német nyelvben még abból az időből maradtak meg ezek a latin szavak, amikor a német nyelv számára még a latin tudomány és a latin nyelvű irodalom közvetítette a műveltséget. A porosz képviselőház ügyrendjével és házszabályaival foglalkozó bizottság javaslatában egész tömegét mutatja ki ezeknek a jövevény szavaknak, amelyek ma már annyira otthonosak a német nyelvben, hogy még akkor is a nyelv hegyére és a toll végére kerülnek, hogyha semmi szükség rájuk, mert meg lehet találni a tökéletesen hasonló jelentésű és a latin jövevényekkel egyenlő értékű telivér germán szavakat.

Mi az oka annak, hogy ezek az idegen szavak még is a nyelv hegyén és a toll végén ficákolnak? Hogy a magyar szavak egyöntetű hangjelét képeznek, a német nyelvet latin szavak szakítják meg bántóan minduntalan? Természetesen csakis a lustaság, egyes egyedül és kizárólag a nemtörődőmség, mely hanyag közönyösséggel azt a szót helyezi be a többiek rendjébe, amelyek éppen önként kinálkozik, akkor is, hogyha ennek a fogalomnak szebb és ideilőbb kifejezése van az eredeti és tözsgyökös szavak között.

A nyelvnek azonban nemcsak a tolatkodó jövevény szavak szépséghibái. Csodálatos és hihetetlen, hogy különben intelligens, művelt és olvasott emberek is sok-

szor milyen rettenetesen rosszul, föléltéppen használják az anyanyelvüket. Az idegen szavakkal sokkal csunyábbak és sokkal veszedelmesebbek az idegen izü szövegek és mondatkapcsolások. És azután a pongyolán és helytelenül használt igeidők és ragok, a képzők teljes félreértése, hanyag odabiggyesztése oda, a hova nem való, olyan vonatkozásban, ami messze állana ezektől a szegény, egészen más hivatású képzőktől. Azonban ez még mind semmi. Tömérdek ember az egyes szavak jelentőségével, súlyával sincsen tisztában, igen sokan egyáltalában nem értenek ahhoz, hogy fölhasználják a hasonló jelentésű szavakban rejlő árnyalati különbséget és színező erőt.

Azt lehetne hinni ugy-e bár, hogy az emberek elsősorban akkor használják rosszul a nyelvüket, mikor beszélnek, hiszen a beszéd mindig többé-kevésbé gyors rögtönzés és hogy kevesebb hibát és bántó pongyolást követnek el akkor, mikor írnak és írásközben ráérnek arra, hogy a szavakat elrendezgessék, az alkalmabbakat kiválogassák? Pedig dehogyn! Beszélni a legtöbb ember egyszerűen, természetesen és aránylag kevés hibával beszél, mondatai kerekék és egésszesegek. Írásban ellenben a legtöbb ember nyomban fontoskodó lesz, az egyszerű, rövid és hajlékony mondatokat kínosan hosszú, merev körmondatok foglalják el, át és átszöve felesleges névelőkkel, értelmetlen kötszókkal és jelző-halmazokkal. Miért? Tudja az isten! Talán a legegyszerűbb, szinte gyerekes magyarázat az igazi: az emberek, akik beszéd közben beérik azzal, ha megértik őket, írásközben mind nagyon okosak és körülfontak akarnak lenni.

Arkádia.

Vagy a költő és az okos Rebeka.

— A Levai Hírlap tárcája. —

II.

Mire a hír szárnyára vette költőt s az első levelet megkapta a bankárnétól, aki a verseibe lett szerelmes, a költőnek szép fekete bajuszában megjelent az első ősz hajszál. Nem tépte ki, sőt büszkélkedett vele.

— Ez az első ezüst, amit magamnál tartok.

A bankárnének nem válaszolt. Nappal aludt, a nőket csak éjjel szerette. Csendesen, szótlanul üldögte az éjjeli vendéglők, vagy a tánciermek asztalánál, ahol vidám és kecses nők sürögtek-forogtak körülötte. A költő nem volt büszke hozzájuk, inkább nagyon szerette őket, mosolygott rájuk, vacsorájukat fizette és mindig egyikhez voltak látgy, kellemes szavai. Énekesnők, táncosnők, pincérenők rajongtak a költőért és szavalták a verseit. Tisztelték őt valamennyien és boldog volt az a leány, akit hajnalonta hazakisért, néha kocsin, sokszor gyalog. Ha magas, karcu alakja fölbukkant a füstös, zsongó atmoszférában, a leányok vidáman jelentették egymásnak: itt a költő.

Mint minden költőhöz, hozzá is mostoha volt az élet és sokszor rosszkedvű. Ilyenkor zárkózott volt és szomorú és egymagában ült az asztalnál. A leányok leveleztek a költő arcáról, hogy szomorúságok

vonaglanak a lelkében — Ne zavard a költőt, — mondták egymásnak és lopva szorongó pillantásokat vetettek rá. Ilyenkor írta meg a költő legszebb és legszomorubb verseit, amiket bánatos gyönyörűséggel olvastak el a leányok. Ezt-itt írta minálunk mondták büszkén, kitépiék a verset az újságból és a szívük fölé rejtették. A költő nagyon boldog volt, amikor hébe-hóba szerelmes kedvébe itt látta viszont a verseit.

Egy szomorú, esős, őszi hajnalon, amikor már az öreg lumpok is a puha, magányos ágyba kívánták magukat, a költő utálta életet és mord arccal, összeráncolt homlokkal ült az asztalnál. Mit keresek én itt? — kérdezte magától és nem tudott válaszolni. A lába szárába fáradtságot érzett, elővette a tükrét s számlálgatta a ráncokat a szeme alatt. Öregszem, — morogt föl. — Még egy-két év fiatalág, aztán lassan-lassan le kell mondani a kellemetességekről, amiket a jó gyomor, jó csontok adnak. A hajam még nem hull — morfondirozott tovább. — A hajam dus, ha megöszül, egy ezüst erdő lesz a fejemen. Szép öreg leszek és akkor nem is fogok szerelmes verseket írni. Minek, kinek, miről? A halálról fogok írni. Br.

— Sört, mondta a költő a pincérnek. — Késérút, hideget.

A költő ajkához emelte a poharat, aztán rögtön letette. A sör állott volt és fanyar.

— Nincs más, — mentegetőzött a pin-

cér, — nem érdemes már csapolni.

A költő megolvasta a pénzt, kifutja-e egy hordó sör ára. Nem futotta ki.

— Holvan most friss csapolás? — kérdezte. En friss csapolást akarok inni.

— Friss csapolás? Ilyenkor? Bizony csak a vásárcsarnoki korcsmában. Ott már ilyenkor sokat dolgoztak az emberek és megszomjaztak. Ott most fogy a sör.

— Hát megyek a vásárcsarnokba. Hé leányok, — kiáltotta, — ki jön velem?

A leányok, akik szerették a költőt s az ilyen csúf, őszi hajnalon minden bolond-ságra kaphatók voltak, tetszeit az ötlet. Fölcihelték énekesnők, táncosnők, pincérenők; kacagva zsongtak a költő körül, aztán megindult a vidám, bolond karaván a vásárcsarnok felé.

Itt már nyüzsgött az élet. Mészárosok, halászosok, zöldség- és gyümölcsös kofák, sajtosok, turósok, vajások és a többi kofa kereskedők kirakták már áruikat, férfiak és nők egyforma szabású zsiros és vastag kabátokban tereferélve ácsorogtak a bódék előtt és várták a vevőket, akik lassan szalngoztak. A levegőben ezerféle illat uszált s aki behunyt szemmel járt-kelt volna a vásárcsarnokban, az illatról az is megérezte volna, hogy hol van; a halászosok, a meszárosok vagy a sajtosok közelében. Vásárcsarnoki hordárok, mesterlegények, inasok taligákon, kiskocsikon tolták maguk előtt az életet s hangos kiáltások között tértek ki egymásnak.

Egy magas, szőke dán táncosnő belekapaszkodott a költő karjába és — kacagva,

Bizonyos, hogy az idegen szavak be-
özönlése mellett ez a nyelvnek mely csöngő
és még nagyobb hibája és hogy erről a
második hibáról sokkal nehezebb leszok-
tatni az embereket, mint a germanizmusok-
ról. Mert az idegen szók lassu elvesztésé-
hez nem kell egyéb, csak egy kis figye-
lem és egy kis jóakarát, ahhoz azonban,
hogy valaki egyszerűen tudjon írni, ízés,
alapos nyelvtudás és sok-sok gyakorlat
szükséges. Mindenesetre rokonszenves min-
den törekvés, mely a nyelvet szépiteni,
nemesteni, tisztogatni akarja. Kedves és
elismert méltó dolog, hogy a porosz
képviselőház bizottságának a figyelmé-
re is kiterjed. És azt hisszük, hogy a mi ma-
gyar nyelvünknek a hivatalos és az utcai
és a kézházi, sőt az irodalmi nyelvnek is
el kellene hasonló tisztogatás.

HIREK.

— Léva város képviselőtestülete az
új választások folytán szerdán délután ala-
kult meg Mailath István alispán elnöklésé-
vel. A képviselőtestület — melynek tagjai
nagy számban jöttek össze — megragadta
az alkalmat és a körében megjelenő köz-
szerepben álló alispánt bensőségteljes ün-
neplésben részesítette. Az alispán mielőtt
a képviselőtestületet a törvény értelmében
megalakítottak nyilvánította, rövid, de an-
nál melegebb hangú beszédet mondott,
amelyben kifejezésre juttatta azt, hogy Léva
város érdekeit mindig szíven viseli és
őszintén örül szép haladásán. Ha bizonyos
dolgokban néha nincs is a város közön-
ségével egy nézet, nem animozitást vezet,
hanem mint alispánnak, meg kell lenni a
maga saját véleményének a város javára.
Az alispán beszédét a képviselőtestület

szívből jövő éljenzéssel fogadta, minek le-
csillapulta után Báthy László üdvözölte
pár közvetlen szóval az alispánt. Nem
hiába van itt ez a kép — mondta Báthy
és rámutatott Mailath István alispán édes-
atyjának képre, mely a tanácsterem falát
díszíti. — ha Mailath István, mint a tör-
vényhatóság első tisztviselője nem is ta-
nulta volna meg szeretni ezt a várost, meg-
tanulhatta azt már mint gyermek, édesatyja
oldalán, igaza van annak a közmondásnak
mely azt tartja, hogy a gyümölcs nem
esik messze a fájától. Az alispánt eme in-
tencióban üdvözli. Mailath István ezután
meghatva mondott köszönetet az üdvözlő-
sért és eltávozott a tanácsteremből. A
megalakult képviselőtestületnek közgyűlést
a távollevő polgármester helyett Mocsy
Aba polgármesterhelyettes nyitotta meg az
alispán távozása után. A közgyűlés a ta-
nács javaslata szerint megalakította, illetve
kiegészítette a különböző szakosztályokat.
Más tárgy nem is szerepelt a napirenden.

— Igazgatóválasztás a munkásbizto-
sítónál. A lévai kerületi munkásbiztosító
pénztár igazgatósága csütörtökön Kreskó
Nándor elnöklésével ülést tartott. Nap-
irenden szerepelt az igazgatóválasztás is,
mert az 1910. okt. 30-án megválasztott
igazgató Néma József választását a választ-
ás körül elkövetett szabálytalanságok miatt
megsemmisítette a központ. Most hét pá-
lyázó közül Tuka Antal nyugalmazott tani-
tót, a selmecbányai munkásbiztosító pénz-
tár igazgatóját választották meg nagy szótöb-
bséggel. A választásnál Szegfi László főtitkár
jelent meg az országos pénztár részéről.

— Kinevezés. Mihalovics Irma, a lévai
posta- és távirtda hivatal kiadója, posta-
kezelővé lett kinevezve.

— Szép, hogy megismert, mondta és
kezét nyújtotta a költőnek.

— Oh, Rebeka, sóhajtott a költő.

A dán táncosnő megcsipte a karját:

— Ki ez a nő?

— Szerettem ezt a nőt, — sugta vissza

a költő. — Egyedül őt szerettem! — Na-
gyon meg volt hatva.

— Szerette ezt a nőt, adta tovább a

táncosnő a leányoknak. — Ezt a nőt sze-
rette a költő.

A leányok megilletődötten nézték egy-
mást, a költőt és a kis szöke asszonyt,

aki a surulókefék és szalmapokrócok kö-
zött ülve olyan volt, mint az elhízott hamu-
pipóke.

Rebeka mosolygott, mint tíz év előtt és

halkan, kissé szomorúan magyarázta a
dolgokat:

— Dániel, az uram, jó ember, de nem

volt szerencsése. Amikor becsukták a bol-
tunkat, ő megint üzletbe állott. Így éltünk.

Egyszer aztán, amikor le akart emelni a

bolti álványról egy véget, leesett a létrá-
ról és belső bajt kapott, valami elszakadt

benne. Soká volt beteg és nem keresett.

Akkor kijöttem ide a csarnokba és ki-
béreltem ezt a helyet, mert két gyerek is

van. Az egyik itt alszik.

Mellette egy üres, heringés hordón álmos

kis fiu gubbasztott. Fekete sötét haja,

tömpe orra volt, az apjára hasonlított.

A költő megsimogatta az álmos gyerek

borzas üstökét s egy koronát adott neki.

A gyerek szemből egyszerűen kiszaladt

az álom-fülogrott s szólt:

— Tessék leülni.

Rebeka és a leányok nevettek és a

költő leült az üres heringés hordóra.

— Maga az, hát maga az! ... Istenem! ...
Ej! ... Az okos Rebekal

— Igen, — felelt Rebeka komolyan. Hol

lennék ma, ha nem volna helyén az eszem!

— Hát engem elfelejtett. Rám soha nem

gondolt?

Rebeka hosszu, mely és értelmes pillan-
tást vetett a költőre. Maga az szorította a

fiát, homiokon csókolta és szólt:

— Elemér, szavald el azt a verset.

— Eljegyzés. Schlesinger Lajos helybeli
vendéglős leányát Olga-t eljegyezte Lébél
Vilmos Budapestről.

— A főhercegasszony adománya.
Augusta főhercegasszony ötven koronát
adományozott a Lévai Stefánia Árvaház
céljaira.

— A lévai Kath. Kőr febr. 2-iki esté-
lyére a meghívók a jövő héten küldetnek
szét. A mulatság műsorán a helyi tarsada-
lom tagjai fognak szerepelni s már most
is megállapíthatjuk, hogy az estély iránt
óriási az érdeklődés a közönség körében.

— A gazd. egyesület közgyűlése. A
Barsvármegyei Gazdasági Egyesület február
16-án Léva város házában közgyűlést tart.
Tárgysorozat: 1. Gazdasági Egyesület 1912.
évi szármadásának bemutatása és a fel-
mentvény megadása 2. Állatdíjazások he-
lyeinek kitézése. 3. Cukorépa szerződések
megkötéséről és a cukorgyárral történt tár-
gyalás eredményéről titkári beszámoló. 4.
Vámosladány átirata a Percz csalomra szá-
bályozása ügyében. 5. Átiratok és indítványok.

— A kivándorlás. Az 1900. évben meg-
tartott népszámlálási adatok szerint 1900-
ban 240 220 magyar ember tartózkodott
idegen országokban, míg az 1910-iki nép-
számlálás már félmilliónál is több (508.219)
külföldi magyart mutat ki.

— A motorbenzin árát a keresk. mi-
niszter 1913. dec. 31-ig terjedő hatállyal
méterezésünkint 26 koronában állapította
meg.

— Ótóra tea. A Lévai Izraelita Nőgye-
let január 26-án a Városi Nagyszállóban a
harmadik ótóra teaját rendezte, melyre az
egyik tagjai és azok vendégeit ezúton
hívja meg az elnökség. Egy tea ára sand-
vich-el együtt egy korona ötven fillér.

táncos léptekkel törtettek keresztül a zsi-
bongó tömegben. A költő tágranyit szemek-
kel bámult Teiszettek neki és különöské-
pen taláta a kettészelt borjakat, amik csalo-
gató cégérként lógtak a mézárósbódék
előtt. Gyönyörködve állott meg a halászok
nagy üvegskékénye előtt, amikben száz és
száz hal uszált lomhán, szomorúan. A
vaskereskedőtől megkérdezte, hogy ho' löt-
ték a szennyes szőrű nyulakat, amiknek
husát szerette. Vett egy csomó spárgát,
szép karfiolt, amiket a leányok kacagva
raboltak ki tőle s egymast hajigálták velük.
Izzadó dolgok emberek mogorván tértek
ki a furcsa, kacagó társaság előtt, a költő
elkomolyodott és csendre intette a leányo-
kat. Körülöttük forrot, tobzódtak, szaglott
az igazi élet és ök, a hamis életel élők,
boldog öntudatlansággal járják az élelmi-
szerek tömkelege között. Csak a költő
érezte, hogy új, más világban jár és tisz-
telettel szemlélte a kofákat és áruiakat.

A vásárcsarnok egyik szegletében, ahol
a kefekötők, a szijyártok, a fazekasok és
seprükészítők állottak, egy kicsiny bódé
előtt, amiben cirokseprük, surulókefék és
szalmapokrócok szép rendben, egymás
mellé helyezve kínálták magukat, ült Rebeka.

— Rebekal — kiáltott a költő, — Rebekal

Rebeka fölnézett. Ő is olyan ormótan,

vastag és zsiros kabátot viselt, mint a

többi árus. Az arca kissé, hízott volt, de

még mindig szép és tisztá. És a szemei,

a nagy, kék szemei még mindig mosoly-
gósan, okosan ragyogtak. Rögtön meg-

ismerte a költőt.

— Tessék leülni.

Rebeka és a leányok nevettek és a

költő leült az üres heringés hordóra.

— Maga az, hát maga az! ... Istenem! ...
Ej! ... Az okos Rebekal

— Igen, — felelt Rebeka komolyan. Hol

lennék ma, ha nem volna helyén az eszem!

— Hát engem elfelejtett. Rám soha nem

gondolt?

Rebeka hosszu, mely és értelmes pillan-
tást vetett a költőre. Maga az szorította a

fiát, homiokon csókolta és szólt:

— Elemér, szavald el azt a verset.

A tömpeorra fiucska peckesen megállott

kinyitotta a száját:

Szivem rózsái illatoznak.

Oh, nárcisz, szegfü, tulipán!

Ki ebben az illatban furdik

Csillagból szállt alá a lány ...

Hadart, hadart a kis ember. Lélek nél-
kül szaladt ki a szájból az értelmes

szavak. Sokszor akadozva vett lélegzetet

és ilyenkor dadogott is.

Zsongott-bongott körülöttük a nagy vá-
sárcsarnok és a költő úgy látta, hogy a

piszkos gázlángok, az emberek és állatok

testéből gözölgő párák mint a rózsaszínűvé

váltak volna és a nagy palatétón kereszt-
ül messziről, messziről, de a legköze-
lőbbi fényességgel ragyogna alá valami nagy, cso-
dálatos csillagzat, talán a nap, kihunyt

szerelemek tengerbe veszett napja ...

Élt egy büszke királyné Árkádiában,

De ilyen diadém nem volt a hajában ...

Hadart, hadart a kis ember és a költő

eibüvölten ült az üres heringés hordón.

— **Fedeztetési állomások.** A földm. miniszteriumban az 1913. évi idényre a következő fedeztetési állomások létesítése határozott el. Vármegyénkben: Alsószecse, Aranyosmarót, Garamdamásd, Garammikola, Garamszentgyörgy, Geletnek, Nagysalló, Vámosladány, Zseliz és Zsitvaesenyő.

— **Igazoló választmány.** A főispán az 1913. évre az igazoló választmány elnökévé Bodó Jánost, tagjaivá dr. Belicza Pál, Botta Győző, Dr. Balásfy Géza törvényhatósági bizottsági tagokat kinevezte. A törvényhatósági bizottság az igazoló választmányba Dr. Kosmók Béla, Lányi Gyula, Levetch Gusztáv, Pintér Károly és Vince Gyula tvh. biz. tagokat választotta meg.

— **Névváltozás.** Kohn Arthur felsőháromi lakos nevét *Kartol-ra* magyarosította belügyminiszteri engedéllyel.

— **Pórljárt tolvaj.** Zarnóváról jelentik: Barsbercencén egy jómódu gazdának padlásáról lopták a szénát. A gazda e hét elején lesbe állt. Egy Kristóf nevű ember volt a tolvaj, akit mikor rajta kaptak, dulakodni kezdett vele s fojtogatta, mire a gazda végső erejének megfeszítésével bicskát rántott és a tolvajt, aki robusztus, nagy ember volt, agyonszúrta.

— **A kereskedő ifjak társulata mulatságát** a rendező bizottság serényen készíti elő s munkáját a legnagyobb-foku érdeklődés kíséri. A mulatság pompás műsora a jövő héten lesz nyilvánosságra hozva s nemsokára a csinos meghívókat is szétküldik.

— **A Lévai Apolló Mozgósínház** legközelebbi előadásai ma, szombaton és holnap vasárnap lesznek, melyből kiemelkedik az a bibliai tárgyú színes drámai kép, mely a bölcs Salamon ítéletét mutatja be. Az érdekesítő műsor, mint rendszeren, úgy most is bő változatosságával kellemes szórakozást ígér. A teljes műsort más helyen közöljük, itt még csak Toledo városának látványosságaira hívjuk fel a közönség figyelmét, mert ez a szép természeti felvétel is méltán tarthat számot a legnagyobb érdeklődésre.

— **AFMKE.** új alapítványa. A FMKE „Dr Gyürky Géza juttatmalapjára”, a melyet a lelkes és buzgó ügyvezető alelnököknek harmincéves egyesületi szolgálata emlékére alapított a FMKE. közgyűlése, egyre-másra érkeznek az adományok az elnökséghez. Az utolsó hivatalos kimutatás szerint az alapítvány 244060 korona volt, ez összeghez újabban 12590 korona adomány érkezett (Bars megyéből Benkovich Géza Armarrót 2 K-val járult hozzá), mely összeget hozzá adva a már kimutatott 244060 koronához, az alap gyümölcsöző összege 256650 korona. A FMKE. elnöksége hálás köszönettel nyugtat minden adományt, melyet az alapítvány növelésére hozzá küldenek.

— **Művészestély a Központban.** Ma szombaton és holnap vasárnap fővárosi művészek közreműködésével kabaré estély lesz Lang és Kun Központi kávéházában.

— **A Bars megyei Gazdasági Egyesület a mezőgazdasági vámpolitikai központ érdekében.** *Levetch László* indítványára a következő határozatot hozta: 1.) Helyeslőleg vesszük tudomásul, hogy a földművelésügyi miniszter mezőgazdasági vámpolitikai központot tervez, úgy a Gazdasági Egyesületek Szövetsége is hasonlóan, hogy megalkuljon a mezőgazdasági

vámpolitikai központ. 2.) Felkérendő a földművelésügyi miniszter, hogy minden vármegyében jársonként legalább egy-egy megfelelő kisbirtok jövedelmezőségét a gazdasági egyesületeknek a helyszínen eszközlendő adatgyűjtéséből dolgoztassa fel s bocsassa a mezőgazdasági vámpolitikai központ rendelkezésére, hogy beigazoltassék mennyire szükséges a kisgazdaságok fentartása érdekében a jelenlegi vámvédelem. 3.) Felkérendő országgyűlési képviselőink, hogy ők is feszült figyelemmel kísérjenek minden vámvédelmi akciót, különösen a parlamentben emeljék fel szavukat a mezőgazdaság érdekében, a gazdák pedig csak olyan képviselőre adják szavazatukat a jövőben, pártolitikai teki ntelkül, akik mint jeöltek, határozottan megígérik, hogy a paritásos vámvédelemben a gazdákat a parlamentben nem hagyják cserben.

— **Kaliko bál.** A Lévai nőegylet, a melynek fényes mulatsága évről-évre a város és messze vidékének előkelő társadalmát szokta összehozni, mindég fő eseményé szokott lenni a szezonnak, azért a közlegő Kaliko bálja is méltán tarthat számot arra az érdeklődésre, mely a nőegylet jótékony-célú estélyei iránt mindég megnyilatkozott. A meghívók nagyszámban mentek szíjjel s szövegük ez: Cs. és kir. fensége Augusztó főhercegasszony legkegyelmesebb fővédnöksége alatt álló Stefánia Árvaházat fenntartó Lévai Nőegylet az általa fenntartott árvaház, cselednévelő és patronage egyesület javára 1913. január 25-én a Városi vígadó disztermében Kaliko bált rendez, melyre nagyszámban és nagybecsűlt családját tisztelettel meghívja gróf Coudenhove Kunóné, a lévai nőegylet elnöke, törökkanizsai Schulte Alfonz né alelnök, Bellán Sándor útkár. Belépő-díj: személy és karzatyeg négy kor., családjegy tíz korona. Kezdeté este pontban kilenc órakor. Jegyek előre válthatók Nyitrai és társ. r. t. üzletében. A Kaliko jelmezek anyaga Blumen-thál Jónás, Grotte Vilmos, Holzmann Bódog és Schönstein Henrik divatúró üzletereiben kaphatók. Felüljízteseket az irtalom és örök szeretet nevében hálás szívvel fogadunk.

— **Vadászatok.** F. hó 12-én vadászatot rendeztek gr. Erdődy Migazzy kiskoszmályi erdejében, ahol 2 ózbak, 7 fácán és 19 nyúl került a terütekre. — 13-án Hubert Vilmos ügyvéd a garamkelecsényi, nagykoszmályi és óbarsi területén hajtóvadászatot rendezett. A vadászat 12-én vettek részt. A vadászat eredménye 99 nyúl volt. Délután 3 órakor véget ért a vadászat, ami után a társaság Lévára utazott és Schmidt vendéglősnél a derék házigazda vendégszeretettel élvezték.

— **Vasuti baleset.** A nemrég megnyitott garamkovácsi—aranyosmaróti vasuti vonalon súlyos baleset érte Crausz Lajos mozdonyvezetőt, aki menetközben oly szerencsétlenül hajlott ki a mozdonyból, hogy fejét a pályatest emelkedését mutató oszlop karjába vágta. Koponyacsonttörést szenvedett.

— **A lévai szabadoktatási egyesület megszűnése.** A lévai szabadoktatási egyesület, mely csak nemrég kezdte meg kulturális munkáját, megszűnik, azonban Barsvármegye intelligenciájának bevonásával irodalmi és közművelődési körre alakul át a

magyar nemzeti kultúra művelésére és terjesztésére.

— **A nyitra—besztercebányai színikerület** igazgatójának, Szabó Ferencnek, elismerést szavazott a nyitrai színházi választmány múlt héten megtartott közgyűlése s teljes elismerésének jeléül pályázat mellőzésével újabb két évre neki adta ki a színházat.

— **Állatbiztosító szövetkezet** Oszlányban. Vármegyénk községei egymásután belátják az állatbiztosító szövetkezetek cél-szerűségét. A napokban Ponoczký István főszolgabíró elnöklésével Oszlányban is megalakult a szövetkezet. A megalakítás dr. Kelemen Márton állatorvos érdeme.

— **Tanítói kinevezések.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a gyertyánfaes-marti állami elemi iskolához *Vajda Ferencet*, az újbányaitványihoz *Fried Emmát* és a kunosvágásihoz *Czerva Jolánt* tanítóvá illetve tanítónőkké kinevezte.

— **A vasuti jegyek újabb meghosszabbítása.** A kereskedelemügyi miniszter az 1912. évre kiadott államvasuti kedvezményes évi bérlet- és szabadjegyek érvényességét e hó 31-ig bezárólag meghosszabbította. Ez a meghosszabbítás nem vonatkozik az időleges szabadjegyekre és a kedvezményes igazolványok egyéb nemre. A félúri menetjegy váltására jogosító arcképes igazolványok csak az esetben jogosítanak kedvezményes utazásra, ha az 1913. évre megfelelően érvényesítve vannak.

— **Tótok a szerbeknek.** Bakabányáról eredő hír szerint fenntartással közöljük hogy az ottani pánszlávterelmű lakosság a szerbek támogatására ezer koronát gyűjtött össze s azt az újbányai postahivatalnál adták föl rendeltetési helyére. A balkáni háború óta magyargyűlölő hangulat uralkodik a bakabányai tótok körében.

— **Az élesztők vizsgálata.** Az élesztőt igen hamisítják, azért a lévai rendőrség a gödöllői szeszvizsgáló állomás vezetőjének, dr. Hérics Tóth Péternek közbenjöttével a kereskedésekben és a pékeknel megvizsgálta az élesztőket s öt helyről miniat vett annak megállapítására, hogy nem-e hamis.

— **Előadás Bars megye vízműveiről.** Becker Ádám komáromi kulturműmérnök, vármegyénk vizialkotásainak létesítője, jan 21-én Budapesten a mérnök és építész egyesületben Kulturműmérnök munkálatok Bars megyében az elmúlt évtizedben címen előadást tart, amelyet veitett képekkel illusztrál. Itt említjük meg, hogy Beckert most Trencsénbe, a Vág szabályozási munkálataihoz helyezték.

— **Magyarországon a fertőtlenítés** fogalmát még sokan nem ismerik, sokan nem tudják, hogy emberi és állati betegségek, ragályok terjedését csakis alapos fertőtlenítéssel lehet megakadályozni. Lakásokat, hivatalokat, továbbá a gazdasági helyiségeket évenként egyszer-kétszer kellene a közegészség érdekében fertőtleníteni, a mi igazán nagyon csekély költséget okoz. — Hogy miképpen történik a fertőtlenítés azt okosan és érdekesen írja meg „Egészség és Fertőtlenítés” című könyvében Dr. Székely Zsigmond budapesti orvos. A könyvet bárkinek ingyen küldi meg a szerző Budapesten, Erzsébet körút 44.

A Lévai Apollómozgó e heti műsora.

A szénsav tudomány.

tudományos.

Honolulu a Hovai szigetek fővárosa

természetes felvétel

Salamon bölcs király itélete

Dráma jelenet a szí. írásból színes kép.

Szerelem és művészet.

komikus

Toledo városának látványosságai

természetes felvétel

A lótolvaj

Cov bory Dráma

Moritz legújabb csinyje

komikus.

Pali mint rendőrség védnöke
falrengető kacagató.

945/1912 vht.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a lévai kir. járásbíróóság 1912. évi 455/1 számú végzése következtében Dr. Rohonyi Gyula ügyvéd által képviselt Róth K. czég javára 263 kor. 70 fill. s jár. erejéig 1912. évi december hó 5-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján felül foglalt és 2040 kor. becsült következő ingóságok u. m. egy telen, egy dress kaszni, egy szecskavágó, egy vetőgép stb nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a lévai kir. járásbíróóság 1912 évi V. 455/2 számú végzése folytán 263 kor. 70 fill. tőkekövetelés, ennek 1912. évi október hó 20 napjától járó 6 százalékos kamatai, eddig összesen felm-

rült és bíróilag már megállapított költségek erejéig Feisőszecsen leendő eszközlése 1913 évi január hó 31-ik napjának délelőtti kilenc órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságok kat mások is le és felül foglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árveres az 1881. évi LX. t. cz. 102 §. értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Léván 1913 évi jan. hó 12 napján.

Karácsonyi Pal
kir. bír. végrehajtó.

TEJCSARNOK
betegség foylitan azonnaleladó
Bővebbet Léva Kazinczy-u.5.
tejcsarnok

Közgyűlési meghívó.

A „Lévai kereskedelmi bank részvénytársaság” részvényesei az 1913 évi február hó 4-én d. u. 2 órakor Léván, az intézet helyiségében tartandó

VIII. évi rendes közgyűlésére

tisztelettel meghívtnak.

Tárgysorozat :

1. Közgyűlési elnök választása és a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére vonatkozó intézkedés. —
2. Igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése, az évi zárszámadás felülvizsgálása és a mérleg megállapítása. A felmentvény megadása. —
3. A tiszta nyeresemény feletti rendelkezés. —
4. A központ részére 7 igazgatósági és 5 felügyelő bizottsági ügy a bakabányai telep részére 4 igazgatósági és 3 felügyelő bizottsági tagnak választása az 1913. 1914. és 1915-ik évre. —
5. Igazgató fizetésének megállapítása. —
6. Az alapszabályok 5. 7. 25. 36. 43. 52. és 60. §-ainak módosítása. —
7. Alapszabályszerű indítványok.

Léva, 1913. január hó 14-én.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból. 19. §. Szavazatképes részvénytársaság csak azon részvényes tekintetik, kinek nevére az illető részvény legalább 30 nappal a közgyűlés előtt szabályszerűen átíratott és kiz. részvényt a szelvény ivvel együtt a közgyűlést megelőző napon az intézettel bevény mellett letette.

Tartozik

Főmérleg számla 1912. december 31-én.

Követel

Készpénz, bankgiró, postatakptr.	118392	01	Részvénytőke	600000	
Váltótárca (jelz. bizt. K 691650)	1802377	75	Tartalékalap	63318	
Jelzálog kölcsönök	815224	66	Betét	1453373	28
Előleg értékpapírra	19556		Hitelezők	16810	33
Értékpapír	265041	50	Visszleszámitolt váltók	707107	94
Adósok	107158	86	Lombard	85000	
Óvadék letét	17000		Engedm. jelzálog	133513	27
Hátr. kam. értékp. fűg. kam. előre			Óvadék	17000	
fiz. visszl. kam.	21646	90	Átmeneti kamat	34953	46
Leltár	3500		Fel nem vett osztalék	499	50
			Nyereség Léván K 54205'80		
			« Bakabányán K 4116'10	58321	90
	3169897	68		3169897	68

Weisz Benő
igazgató.

Halász Lipót
pénztárnok.

Fodor Adolf
főkönyvelő.

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk.

A felügyelő bizottság:

Dr. Gergely Fülöp, Löwy Lipót, Sugár Mór, Boros Gyula, Weinberger Zsigmond
elnök.

Cukrász

dessert-sütemények, legjobb kiv. finomtorták, teásütemény és sandwich-különlegességek frissen, nagy választékban

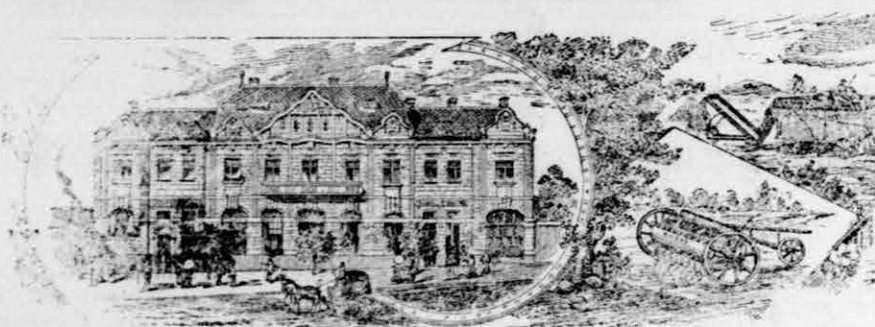
Bartos Henrik cukrászdájában — Léva, Mártonffy-u. 2 készülnek. Bel és külföldi cukorkakülönlegességek gazdag választékban. — Parfait-készítményeim elsőrendűek

Házhoz szállítandó megrendelések pontos kivételére nagy súly lesz fektetve. Naponta szetküldés a vidékre is.
Mikulások és Krampuszok nagy választékban.

Mezőgazdasági- és varrógépek legnagyobb raktára:

Knapp Dávidnál Léván.

Telefon szám 33.

Hoffher és Schrantz
Mayfarth Ph. és Tsa.
Alfa Separator

gépeinek vezérképviselete.

Ganz-féle motórok
állandóan üzemben
láthatók

Műkőlapos jégszekrények. Világhírű Rapid láncoskutak.

Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és felállítása jutányos árakban

STEINER ERNŐ

üveg-, porcellán- díszmú-, játékaru és háztartási cikkek üzlete

villany felszerelési cikkek és különféle villanykörtek raktára.

a Bolemann gyógyszerházzal szemben.

Képketrek nagy választékban.

Mindennemű üvegezési munkák elvállaltatnak

Akar ön

jól és olcsón
éltözni? Tessék
felkeresni

ÁBRAHÁM PÁL

uriszabót

Léva, Bottka-u. 15,

aki a legjobb honi és

angol szövetekből

megrendelésre divatos

öltönyöket készít

Idényszövetek már megérkeztek

Mintagyűjteményével

kívánatra házhoz is

megy.

Holzmann Bódog

divatáruháza

Léván.

Telefon szám 25.

E hó 25-én a lévai nőegylet által megtartandó

KALIKO

estélyre alal-
mas selyembatiszt
nálam kapható.

Interurban telefon szám 12.

Tűzifa, szén és kokszt
kapható

BRAUN JOZSEF és fiánál
(Honvéd-utca, Wertheimer-ház).

WEISZ SIMON

nórinbergi- és rövidaru nagykereskedése

LÉVA, PETŐFI-UTCA.

Dús választéku raktárt tart
faérez koporsókból
koszorúk és az összes
temetkezési cikkekből.

Házassulandók figyelmebe!

A legmodernebb lakberendezések, melyek saját
műhelyemben készítek, nagy választékban és szofis-
tikák mellett kaphatók.

STEINER JÓZSEF

butor kereskedő, kárpitos és asztalosnál

Léván, Hód-utca 1. Wertheimer-féle ház.

Modern ház eladó, a
Honvéd-u. 24. számu.
Bővebbet a Lévai keresk.
banknál.

Singernél Singernél Singernél

mindenkor jutányos áron és a legelőzékenyebb kiszolgálás mellett kaphatók.

Üzletem nagyobbításával — tetemes kiadásokat nem sajnálva — a t. vevőközönség igényeinek kielégítésére törekedtem, kérem szíves pártfogását és üzletem jóindulatu támogatását.

Kiváló tisztelettel

SINGER IZIDOR

Léva — Főter (a városháza épületében).

ujjonnan nagyobbított üzletében

felvágottak naponta friss állapotban
virsliek virsliek naponta frissen
teasütemények legfinomabb minőségben
teák, angol, orosz, és chinai legf. min.
bonbonok, desszertek és különf. cukorkák
csokoládék Gerbaud és Schmidt-féle
rumok, bel- és külföldi rumok
cognak
pezsgők, honi és francia
borok, finom palackbor és saját töltésű
ó bor, melynek literje 1.10

fűszer és liszt

friss uradalmi **tej**

teavaj naponta friss, 1 kg. 3.20

szántói savanyúvíz

KÁLMÁN FERENCZ

műbutor asztalos

Zsarnóca, Bars megye.

Raktáron tart saját készítményű legujabb stílyű szobabutorokat, háló, ebédlő és konyha berendezéseket, diványokat, valamint az összes elképzelhető butoroknak legolesőbb bevásárlási forrása.

Butort saját butorszállító-koesiján bárhová házhoz szállít. Pontos és gyors kiszolgálás. Kivánatra

rajzokkal bárhol megjelenek.

Pártoljuk a magyar ipart.

Megérkeztek a farsangi újdonságok

Malin csipke kelmék Mtr. K. 2.20-tól feljebb

„ csipkék és betétek 0.40-től „

Val. „ és betétek 0.04-től „

legujab gyöngy motívok és betétek arany és ezüst gyöngy rojtok nagy választék béli késztyükben és legyezőben valamint kész női bluzokban

smocking ingek. és nyakkendők
legjutányosabban beszerezhetők

LINK BERNÁT

ujjonnan megnyílt úri és női dípat üzletében

Kálmán Palota
(Kosúth Lajos tér)

Steiner Sándor

óras és ékszerész.

Léva, Városi szálloda épületében.

**Dús arany és é szer
raktár.**

Mindennemű arany és ezüst ékszer-
ekben, valamint arany, ezüst és nic-
kel órákban.

**Nagy raktár Omega óra
különlegességekben.**

**Ajánlom valódi ezüst és
china ezüst dísz tárgyai-
mat, ugyszintén ezüst
evőeszközeimet.**

**Szép választék
inga órákban.**

Használjunk!
KABINA-féle!
Viasz
szin szappant

Mosáshoz a legjobb, legtakarékosabb
egyszeri átdörzsölése ezzel, felér más
szappannal való 3-szoros átdörzsö-
lés

Tisztasáért szavatosság!

Szíves tudomására adom a t. kö-
zönségnek, hogy tulhalmozott szövet
raktáromban nagy választék áll ren-
delkezésére különböző férfiszövetekből,

Egy férfiöltönyt

a legfinomabb ANGOL vagy hazai kel-
méből ami ezelőtt 80 kor. volt.
most 50—55 koronáért állíthatom
elő, készpénz fizetés mellett. Kérem
tehát a rendkívüli kedvező alkalmat
felhasználni és ruha szükségletét még
a készlet tart ilyen előnyösen nálam
beszerezni.

Kiváló tisztelettel
Borcányi Gyula
férfiszabó.